

Pressiteedüs 15. märts 2016

Latsõ' teivä' Umalõ Pido lõ kingitüses pia 2000 ritsikpilli

Põlva maakunna koolilatsõ' teivä' Umalõ Pido lõ kingitüses pia 2000 ritsikpilli ja pilli meisterdämise oppusvideo. Uma Pido kõrraldaja' kutsva' kõiki üles esi naid pillikõisi tegemä. Pilli' kingitäs latsilõ, kiä pidolõ tulõva' ni lavastaja lupas, et sääil tulõ võimalus näid ütenukun pruuki. Pill kand hindägä sõnomit, et muusikat või tetä' egäüts ja tuus olõ-i pall'o tarvis.

Minevä aastaga lõpun teivä' Uma Pido kõrraldaja' Põlva käsitüü- ja kunstioppajalõ Ansi Voldemarile ettepanõki latsiga käsitüütunnõn Umalõ Pido lõ ritsikpille kingis meisterdä'. Seo mõttõga haarõti ütenu viil tõisigi Põlva maakunna kuulõ ja oppajit, ni parhillatsõs om valmis tettü jo ligi 2000 ritsikpilli.

Miä om ritsikpill?

Ritsikpill, tõsõ nimegä kilgipill, om Eesti rahvatraditsioonin heluline mängeosi, midä mõnikõrd pulman vai kõrtsun tõisi pille saatõs pruugiti. Kirälikke tiatiid säändsõide pillikõisi kotalõ om teedä' viil õnnõ Karjala Kannasõ soomõ elänike käest (*räty*), Šveitsin tetti sääne pill kreeka pähkämä koorõst. Täämbädsel pääväl tetäs ritsikut müügis ka ku Eesti meelüst. Pill passis kõigilõ, selle et tedä om lihtsä tetä' ja kerge mängi. Vahtsid mängovõttid või egä mängjä esi' mano mõtõlda. (alostekst: Tõnuristi Igori artikli „Kilk“ (Ritsik) raamadust „Eesti rahvapille“ 2008).

Ritsikpill kand hindän sõnomit, et muusikat saa tetä' vähätsegä, kättesaadavist matõrjaalõst ja tegejäs passis egäüts. Säänest sõnomit avitasõ' Umal Pido lõ kuuluta' Põlva Ütisgümnaasiumi ja Mammastõ kooli, Rāpinä Ütisgümnaasiumi, Krootusõ, Põlva, Moostõ ja Tilsil põhikuulõ latsõ'. Latsi juhendiva' oppaja' Ansi Voldemar, Pihlapuu Olav, Seene Peeter ja Vesteri Mart.

Ansi Voldemar ütles, et pille tegemine oll' osa opitüüst. As'a tsiht oll' latsilõ midägi vahtsõt ja samal aol kasulikku opada'. „Kõgõ rassõmb tüü oll' üllätüsligult nõõri kõütmine. Paistus, et seod ei lää' mi ao latsil inämb nii pall'o vaja ku vanastõ,“ selet' Ansi.

Latsõ' teivä' videojuhissõ ritsikpilli meisterdämises

Pilli tegemise mano teivä' Põlva Ütisgümnaasiumi videotsõõri latsõ' ütenu oppaja Änilase Peetriga pilli meisterdämise oppusvideo, mis om Youtube'in nätä' aadrõssi pääl https://www.youtube.com/watch?v=bCNY_hFgJTI. „Noorõ' otsustivä' video tetä' vanaaigsõ filmi stiilin, kos tagataustal helises muusiga ni tarvilik tekst andas kiräligult,“ üteli oppaja Änilane.

Üleskutsõ ritsikpille tegemises

„Tii' ütõ pill hindäle ja tõnõ (vai inämbgi) 28. mail 2016 Põlva Indsikurmun tulõvalõ IV Umalõ Pido lõ kingitüses!“ kuts pido lavastaja Tootsi Kristo üles. Pilli' kingitäs pidolõ tulõvilõ laululatsilõ ja ku pille pidä, sõs ka latsilõ kaejidlõ hulgan, ja lavastaja lupas, et pille ka tarvitatas pidol. Kuis – saa kotussõ pääl nätä... Valmistettü pille üleandmisõ saa kokko leppi Uma Pido projektipääliku assistendi Vodi Eglega (eglevodi@gmail.com, tel 5166684).

Neläs Uma Pido tulõ 28. mail 2016. Seo om kogo Vana Võromaa ja timä katsa kihlkunna rahva umakeeline laulupido, kon lauldõn tuntas rõõmu uma suurõ kultuuriperimüse ja ummamuudu ilmakaemise üle. Seol kõrral kõnõlõs pido mõtsast ja väeliidsist puiõst.

Pressiteedüsega om ütenu pilt ritsikpillest. Foto tekk' Ansi Voldemar.

Triinu Laan
Uma Pido projektijuht
Võro Selts VKKF
tel 533 22 153
triinu.laan@wi.ee
www.umapido.ee

